

2025EKO URRIA

Federico Valbuena

KIROLA AMESTEN

Beharren txostena

**ABANTO
ZIERBENA**
UDALA • AYUNTAMIENTO

SARRERA ETA METODOLOGIA

SARRERA

Abanto-Zierbenako udalerria une garrantzitsuan dago bere kirol-eredua birpentsatzeko eta kalitate-jauzia egiteko sistema inklusiboago, modernoago eta komunitarioago baterantz. Testuinguru horretan, **Federico Valbuena Kirolgunea** proiektua **eskualdean** kirola egiteko, jarduera fisikoa egiteko eta herritarrak elkartzeko **erreferente** berria izateko asmoarekin sortu da.

Azpiegitura berri hori **kirol gune eraldatzailea** da, komunitatetik eta komunitatearentzat diseinatua, eta **ekitatea, jasangarritasuna eta balio-aniztasuna** ditu helburu. Kirol-gune klasiko batetik haratago, Kirolguneak **bizitza aktiboko gune** bat izan nahi du, finkatutako klubei zein banakako erabiltzaileei, talde informalei, adinekoei, haurrei eta gazteei arreta emango diena.

Federico Valbuena Kirolgunea bezalako proiektu baten bidez erantzun ahal izango litzaizkiekeen kirol-beharrak antzemateko 2025eko urrian egin ziren tailerretan lortutako emaitzak biltzen ditu txosten honek.

Entzute aktiboko lan horren bidez, kirol-instalazioetako erabiltzaileen lehentasunak identifikatu dira, baita udalerriko kirol- eta gizarte-jardueraren eragile diren kirol-klubak ere.

Dokumentu honen helburua da **Federico Valbuena Kirolguneak** planteatzen dituen eta erantzun beharko lituzkeen beharretara hurbiltzea.

METODOLOGIA ETA PARTE-HARTZEA

Federico Valbuenaga Kirolgunearen diseinuaren inguruan prozesu irekia, gardena eta parte-hartzailea bermatzeko, ezaugarri desberdinetako bi lantailer deitu dira.

Egindako ekintzak:

➤ **Federico Valbuenara bisita gidatua**

Urriaren 2an, Federico Valbuenaren tailer/bisita gidatu bat egin zen gaur egungo instalazioetara, Udaleko arkitektoaren espazioaren aurkezpen teknikoarekin. Saio horren esparruan, egungo instalazioek dituzten baldintzatzaileak, lurzoruaren dimentsioak eta jabetza, titulartasuna, erabileren erregulazioa eta abar ezagutu ziren.

Saioan 9 pertsona izan ziren, eta honako hauek definitu nahi zituen plantilla bat landu zen:

Egungo instalazioetan ezabatu beharreko elementuak.

Mantendu beharreko alderdiak.

Txertatu beharreko elementuak.

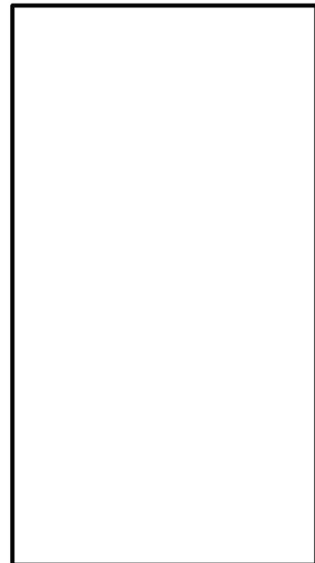
BISITA GIDATUA - VISITA GUIADA

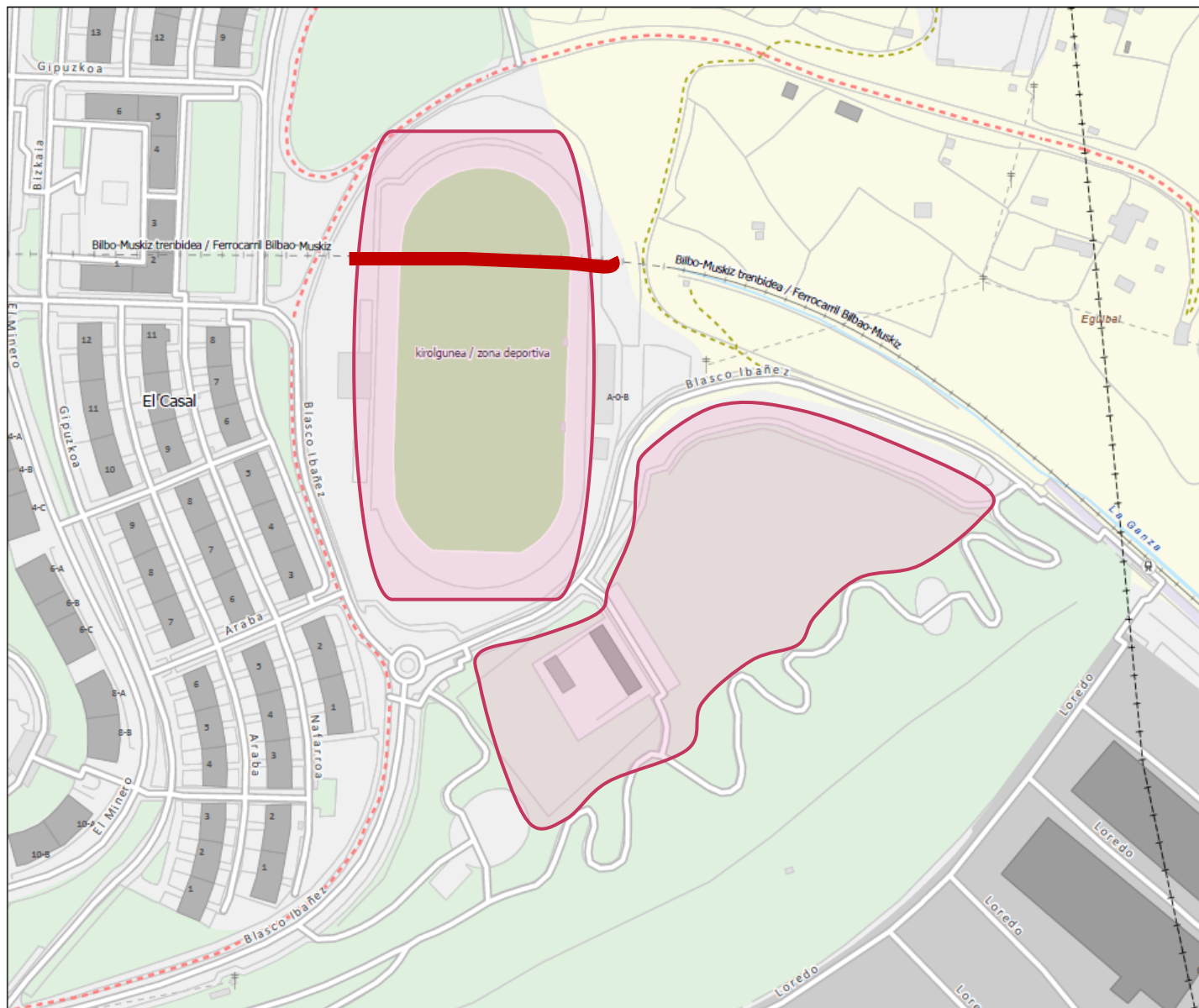

MANTENTZEKO - A CONSERVAR

KENTZEKO - A ELIMINAR

GEHITZEKO - A INCORPORAR

METODOLOGIA ETA PARTE-HARTZEA

Testuinguruari buruzko datu hauekin lan egin zen:

- Ekipamenduen sistema orokor izeneko espazioa da.
- 21.000m²-ko lurzatia du Federico Valbuenan, 10.000 m²-ko eraikigarritasunarekin eta 11.000m²-ko eraikigarritasunarekin + Abra Industrialeko lursailen lagapenetik datozen eranskinak.
- Bolumen-mugak daude balizko eraikuntzan. Ezin da nahi den altuera guztia eraiki; aitzitik, gehieneko – altuera baxu + XXX mantendu beharko lituzke ingurunearekin bizitzeko, inbaditzailea izan gabe.
- Renferen tunel bat dago estadioaren azpitik igarotzen dena eta espazioaren zati baten aukerak mugatzen dituena. Lursailaren titulartasuna Renferena da, eta urteko alokairua ordaintzeko erabiltzen da. Lekuaren aukerak mugatzen ditu tunelaren espazioaren goialdeko zortasun-beharrak.
- Erantsitako eremuan eraikin bat eraikitzeko aukera, zailtasun-maila eta kostu desberdinak dituena, lurraren inklinazioa eta lurzoruaen osaera kontuan hartuta.

METODOLOGIA ETA PARTE-HARTZEA

Urriaren 2an jasotako informazioarekin eta aurreko diagnostiko-prozesuak markatutako testuinguruarekin, beharризaneiz buruzko bigarren tailer bat antolatu da, herritarrei irekia.

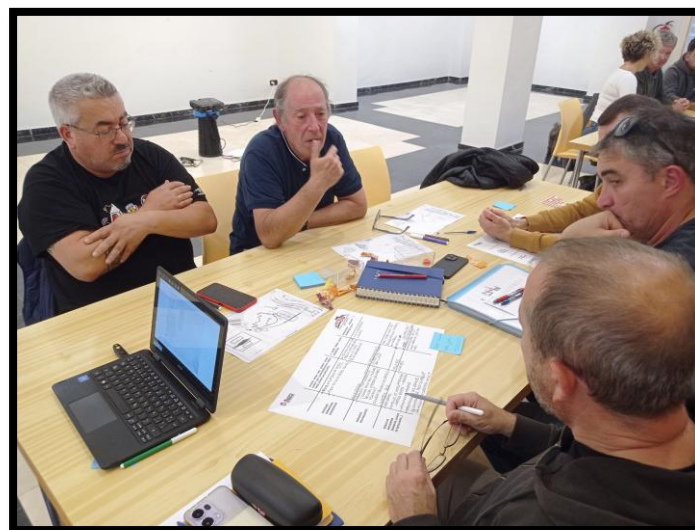
➤ **Beharren tailerra**

Urriaren 16an, **lan-tailer bat egin zen erakusketa-aretoan**, eta horren helburua izan zen kirola egiteko espazio espezifikoak diseinatzerakoan kontuan hartu beharreko alderdiak definitzea, bai eta balio anitzeko espazioak, elkarguneak eta ohiko kiroldegi batetik haratago joatea ahalbidetuko zuten eremuak ere, kirola egiteko kontzeptu global eta traktore batera eboluzionatzeko.

Oraingo honetan, **12 pertsona** bertaratu ziren eta lan-plantilla berri batean lan egin zuten:

	¿CUÁLES DEBEN SER? ¿CÓMO? ¿PARA QUIÉN? QUE CARACTERÍSTICAS DEBEN TENER, DONDE LAS UBICAMOS...	A QUIÉN DEBEN ESTAR DIRIGIDAS	REQUISITOS MÍNIMOS Y ELEMENTOS CLAVE
ESPACIOS DEPORTIVOS ESPECÍFICOS			
ESPACIOS POLIVALENTES			
ZONAS DE ENCUENTRO (PARQUES, ZONAS DE DESCANSO...)			

LUR GAINEAN LURRERATZEA BEHARREN DIAGNOSTIKOA

Jarraian, bi tailerretan parte hartu duten herritarrek helarazitako alderdiak zehazten dira, etorkizunean Federico Valbuena Kirolguneak izango dituen itxaropenak argitzeko.

FEDERICO VALBUENA

Espacios Específicos

→ PISTA ATLETISMO → TORTUGA → PISTA DE TENIS, PÁDEL (COURT) → RODERO PISO → CALIS PENIA → → PISTA CICLISMO → SALIDA DE DESPLAZAMIENTO	→ PARQUEAMIENTO CLUB → PISTA DE ESTACIONAMIENTO → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS	→ PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS
--	---	---

Espacios Polivalentes

→ PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS	→ PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS	→ PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS
---	---	---

Zonas Comunes Enuentro

→ PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS	→ PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS	→ PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS → PISTA DE TENIS
---	---	---

KENDU EDO MANTENDU

KENDU BEHARREKOA

Tokian bertan lan egiten denean, gaur egungo instalazioetan kontuan hartu beharreko elementu garrantzitsuak planteatzen dira, saioetan parte hartzen dutenen iritziz EZABATU beharko liratekeenak:

- 1. HARMAILAK:** Ezinbestekoa da atletismoko harmailak eta horien estalkia kentzea. Gaur egun, zikinkeria-foku bat dira, pertsona batzuek erabiltzen dutelako eta asteburuetan bandalismoa dagoelako. Gainera, harmailen egoera ez da segurua, hondatuta daudelako.
- 2. ESTADIOAREN ITXIERA:** Federico Valbuena estadioaren egungo itxiera perimetrala parte-hartzaile guztien iritziz ezabatu beharreko elementua da. Bisualki, espazioak mugatzen dituen hesi bat da, eta ez du aukerarik ematen atletismo-pista gainditzen duen kirol-eremu bat sortzeko. Itxitura arinagoa proposatzen da, burdin sare berdearen bidez, ingurunearekin bat eginez eta ikuspegi garbi eta bateratua sortuz.
- 3. LUBAKIA:** Teknikoki, luzera-jauzien lubanarroa egoera txarrean dago, eta, gainera, atletismo-pistaren helmugako eremuarekin batera kokatzen da lehiaketa ofizialetan. Kentzea edo lekuz aldatzea planteatzen da, espazioa bateragarri egiteko.
- 4. ERREPIDEA:** Federico Valbuena estadiotik harantzago doan kirol gunek bat sortu nahi bada, beharrezkoa dirudi bi kirol gunek banatuko lituzkeen errepidean esku hartzea. Edo erabat kendu, eta espazioa oinezkoentzako sarbide gisa utzi, oinezkoentzako ibilbide seguruak sor ditzan, bi eremuak lotzeko; edo, bestela, benetako trafikoa baretu, ibilgailu-trafikoarekin espazio batetik bestera aldiriko geltokirantz igarotzeko arriskua murrizteko.

KENDU BEHARREKOA

- 5. GAZTE MODULUAK:** Dokumentu hau ixtean zonan instalatuta ez dauden arren, Federico Valbuena estadioaren ondoko espaziora itzultzeko aurreikuspenak kirol-garapen globalaren oztopotzat hartzen dira. Eremuan esku-hartzea hasten denean, moduluek ordezeko kokaleku bat bilatu beharko dute.
- 6. ESTADIOAREN GOIKO ALDEA:** Harmailen atzealdeak eta, oro har, atletismo-pista inguratzen duen espazioak sastrakak eta landaredia kentzea eskatzen dute, eta eremu horri mantentze-lan egokiak ematea, Kirolgune globalaren espazioaren proiektu orokorrarekin hasi aurretik ere.

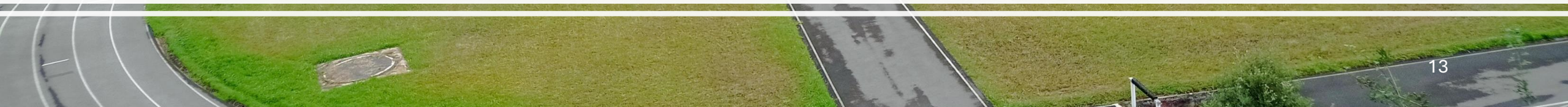
MANTENTZEKO

Etorkizuneko kirol-ekipamendu batean pentsatzen denean, funtsezko elementu batzuk MANTENDU behar dira:

- 1. ATLETISMOKO PISTA:** Federico Valbuenaren nortasuna, aire zabaleko kirolgune eta atletismoaren erreferente gisa, ukaezina da. Atletismo-pista mantendu eta gorde beharreko alderdia da, inguruaren esentzia eta erreferentzia-puntu gisa.
- 2. ALDAGELAK ETA BAINU-GUNEA:** Instalazioen erabiltzaileen itxaropenak erabat betetzen ez badira ere, gutxieneko espazio hori izateko beharra azpimarratu da, etorkizuneko kirol anitzeko eraikinean erreferentziazko instalazioak egon daitezkeen arren.
- 3. ALDAGELAK ETA BAINU-GUNEA:** Instalazioen erabiltzaileen itxaropenak erabat betetzen ez badira ere, gutxieneko espazio hori izateko beharra azpimarratu da, etorkizuneko kirol anitzeko eraikinean erreferentziazko instalazioak egon daitezkeen arren.
- 4. CESPED. ERDIKO ALDEA:** Erdiko soropila leku ukaezina dirudi. Unean uneko beste jarduera batzuetarako erabili ahal izatea planteatzen da, hala nola ekitaldietarako, jaietarako, emanaldietarako... Egoera horrek espazioa kontserbatu beharreko elementu gisa pentsatzera garamatza.
- 5. ESPAZIO IREKIAREN FUNTSA:** Segurtasun-neurriak sartu eta bermatu behar badira ere, espazio irekiaren kontzeptua pertsona guztientzat orain arte bezala mantentzeko beharra adierazten da. Bandalizazio posibleak dakartzan arriskuak gorabehera, kirola libre egiteko leku irisgarri batean pentsatzeak gorde beharreko maxima bat izan beharko luke. "Edozein lekutatik pista erabiltzera etor zaitezkeen ñabardura diferentziala da"

SARTU BEHARREKO ELEMENTUAK

GEHITU BEHARREKO ELEMENTUAK

Atletismoa baino harantzago doan eta kirolerako erreferentziazko gune bilakatuko den kirol anitzeko gune batean pentsa tuz, etorkizuneko proiektu global batean GEHITU beharreko elementuak ekarriko dira:

1. KIROL ANITZEKO ERAIKINA: Kirol arloaren kontzeptua kirol anitzeko eraikin bat eraikitzean datza, gutxienez elementu hauek bilduko dituen:

- 1. Eraikinaren sarbide-, segurtasun- eta kudeaketa-eremua eta erreserbak:** Espazio irekiaren kontzeptua kirol-eremuan nagusitu behar den arren, ezinbesteko elementutzat jotzen da espazioaren kudeaketa in situ, espazioen erabilera sartu, zaindu eta kudeatzeko.
- 2. Aldagelak:** Ezinbestekoa da aldagelak izatea, bai egunerokoan, bai instalazioetan lehiaketak egiteko.
- 3. Kafetegia:** Beharrezkoa dirudi jatetxe-gune bat izatea, egun guztietan zerbitzuko ez bada ere, eskolaz kanpoko arratsaldeetan familiak hartzeko edo kirol-lehiaketetan parte hartzen duten pertsonak hartzeko.

GEHITU BEHARREKO ELEMENTUAK

4. **Lehiaketa ahalbidetzen duten kirol anitzeko bi kantxa:** Areta futboleko, saskibaloiko, boleiboleko, eskubaloiko eta abarreko lehiaketa arautuko kirola egiteko neurri nahikoak izango dituen kantxa ofizial nagusi bat izateko aukera ematen du, eta, era berean, elkartekoak ez diren edo klub ofizialekoak ez diren pertsonak kirola egiteko erreserbatzeko aukera irekiko da, betiere federatutako edo lehiaketako praktika lehenetsiz espazioak erreserbatzeko. Zentzu horretan, badirudi beharrezkoa dela klubaren entrenamenduetarako instalazioen erabilera-muga bat jartzea, erakundeentzako espazio pribatibo ez bihurtzeko eta asteko zenbait unetan espazioak erreserbatzea ahalbidetzeko.
5. **Barruko harmailak:** Kirol-lehiaketak edo bestelako ekitaldiak hartzeko, ezinbestekoa da harmailen espazio bat jartzea kirol anitzeko kantxen ondoan.
6. **Lurpeko aparkalekua:** Lurraren baldintzatzaileek posible egiten badute, eraikinaren lurpeko eremuan aparkaleku-plazak jartzeko aukera planteatzen da, Abantoko beste auzo batzuetatik hurbiltzen diren pertsonen edo beste udalerri batzuetatik lehiaketetara joaten direnei sarbidea errazteko.
7. **Biltegiratze-espazioak:** Kirol-klubek jakinarazi dute beharrezkoa dela kirolak egiteko behar diren materialak modu seguruan eta biltegiratze-baldintza onetan gordetzeko guneak izatea.

GEHITU BEHARREKO ELEMENTUAK

8. **Erabilera anitzeko aretoak:** Aretoko jarduerak egiteko espazioak izatea planteatzen da, hala nola yoga, pilates, mantentze-gimnasia, dantza-jarduerak egiteko ispiludun gelak, etab., eta klubek eta/edo elkarteek bilerak egin ahal izateko gelak, aretoen erreserbarekin.
9. **Gimnasioa – fitness gela:** Igerilekuen eraikinean dagoen gimnasioaren egoerak makineria berria eta handiagoa duen espazio berri batean pentsatzeko beharra planteatzen du, gainera, beste kirol diziplina batzuetako entrenamenduak osatzeko aukera emango duena. **Eskaintza osatuko lukeen rokodromoa ere sar liteke.**

GEHITU BEHARREKO ELEMENTUAK

2. ELKARTZEKO GUNEAK: berariazko kirol-jardueratik harago joateko, elkarguneak planteatzen dira, baina ez dute zertan diziplinaren bat egiten dutenekin lotuta egon behar, elkartzeko lotura bihurtuko den leku gisa baizik.

- 1. Haurrentzako jolasguneak eta berdeguneak:** Trakzio-elementu gisa, interesgarria izan liteke haurrentzat jolasguneak egotea. Kirol anitzeko eraikina atletismo-pistarekin lotuko luketen guneetan daude, batez ere.
- 2. Kalistenia guneak:** Atletismo-pistaren berdegunean daude, arautu gabeko kirola egiteko elementu gisa.
- 3. Sinergiak sortzeko aldagelak eta zerbitzu partekatuak:** Kirol anitzeko eraikinaren eta atletismo-eremuaren artean espazio partekatuak egongo balira, hala nola aldagelak, biltegiratze-eremuak eta abar, kirol-diziplina desberdinak ingurune berean elkartzea erraztuko litzateke.
- 4. Atletismo-pistako harmaila:** Badirudi beharrezkoa dela atletismo-pistaren inguruan harmaila bat izatea, aldagelak eta biltegiak hartuko dituen beheko solairuan, baina naturalizatutako egonleku bihurtuko dena, gainerako espazioarekin modu naturalean lotuko dena. Harmaila berdeak, aldi berean atzealdea berreskuratuz, gaur egun belar-sastrakak kentzeko mantentze-lan egokirik ez duena.

GEHITU BEHARREKO ELEMENTUAK

3. SARBIDE ANITZAK: Udalerriko hainbat tokitatik sarbideak izateko beharra azpimarratzen da.

- 1. Biribilgunearen goiko aldetik sarrera** bat sartzea proposatzen da, atletismo-pistaren beheko sarrerarekin bat eginez. Zenbait ahotsetarako, pertsona asko biltzen diren ekitaldietarako edo ibilgailuak sartu behar diren ekitaldietarako erabil daiteke.
- 2. Oinezkoentzako sarbideak eta auzoen lotura:** San Fuentesetik eta Casaletik sartzeko beharra planteatzen da, oinezkoentzako sarbidearen bidez, baina irisgarritasunari eta argiztapenari dagokienez egokitzuz eta hobetuz.
- 3. Skate park-a dagoen ondoko ibilbideak** Federico Valbuena Kirolgunearen erdian elkartzen diren bideen espazio global batean integratzea proposatzen da.

GEHITU BEHARREKO ELEMENTUAK

Planoei buruzko oharretan, honako alderdi hauek ikus daitezke:

- ✓ **Sarbideak inguruneko eta auzoetako hainbat puntutatik.**
- ✓ **Oinezkoentzako gunek egokitzea.**
- ✓ **Errepide-hesia kentzea, oinezkoentzako espazio global, atsegina eta seguruak sortzeko.**

GEHITU BEHARREKO ELEMENTUAK

Txertatu beharreko elementu gisa eramandako alderdiez gain, badira kontuan hartu beharreko hainbat elementu, ezaugarri hauek dituen proiektu bat abian jarri aurretik eta martxan jarri bitartean:

Gaur egun dauden espazioak mantentzea. Zatika landu beharreko makro proiektu bat dela ulertzen da. Horrek esan nahi du, proiektua diseinatzeko eta garatzeko behar den denboran, kirol-jarduera normaltasunez garatu ahal izan behar dela, eta, beraz, egungo instalazioak gutxieneko bermeekin mantentzeko beharra planteatzen da, datozen urteei begira. Era berean, egungo instalazioek eskaintzen dituzten zerbitzuak optimizatzeko eta etorkizunean Federico Valbuen Kirolguneak eskaintzen duen kirol-eskaintza osatzeko esku-hartze batzuk planteatzen dira.

1. Behin-behineko atletismoko aldagelak hobetzea, pistan eskolaz kanpoko jarduerak egiten dituzten adingabeak hartzeko.
2. Atletismoko harmailak kentzea, segurtasuna eta ingurua garbitzea dela eta.
3. Harmailen atzealdean eta pistaren inguruan sastrakak garbitzea eta oinezkoentzako pasealekuak prestatzea.
4. Padel pistak estaltzeko aukera, udalerriko kirol-espazio erabilgarria berehala edo gutxi-asko handitzeko bitarteko neurri gisa, eta etorkizunean kirol-ekipamenduen mapa koherente bat osatzeko.
5. El Casal pabiloia hobetzea eta mantentzea, bertan kirol-jarduerak egiten jarraitu ahal izateko.

HURRENGO URRATSAK

Tailerretan parte hartu duten pertsonen ekarpenak aztertu ondoren, proiektuaren (aurreproiektua) lehen zirriborro bat sortu behar dela adierazi da, erabiltzaile potentzialek adierazitako elementuak jasoko dituen. Horrela, guztien itxaropenei erantzungo dien kirol-ingurunearen eredu bat islatzen saiatuko da, izan lehiaketan dauden kirolariak, izan noizbehinkako kirolariak, izan Abantoko bizilagunak, izan udalerriaren irudi eta elementu eragile gisa kirola eta ohitura osasungarriak hartuko dituen gune batera hurbilduko direnak.

Proiektu hori **herritarrekin probatuko da berriro, udalerri osorako proiektu batean beharrezko ikusten diren doikuntzak eta aldaketak egiteko.**

MILA ESKER!!

